

TREN VII

Nieszczęsne ochędóstwo, żalosne ubiory
Mojej namilszej cory!
Po co me smutne oczy za sobą ciągniecie,
Żalu mi przydajecie?
Już ona członków swych wami nie
odzieje -
Nie masz, nie masz nadzieje!
Ujął ją sen żelazny, twardy, nieprzespany...
Już letniczek pisany
I uploteczki wniwecz, i paski złożone,
Matczyne dary płone.
Nie do takiej łożnice, moja dziewczko droga,
Miała cię mać uboga
Doprowadzić! Nie takąc dać obiecowala
Wyprawę, jakąc dała
Giełteczkoć tylko dała a lichą tkaneczkę;
Ojciec ziemie brełeczkę
W główki włożył. - Niestetyż, i posag, i ona
W jednej skrzynce zamkniona!

TREN VII
J. Kochanowski

Sytuacja liryczna

O czas -

O miejsce -

O działanie -

O uczucia
ojca

Adresat utworu -

Dlaczego? -

Plany rodziców:

LIVEWORKSHEETS

peryfrazy

córeczki

Urszulce

zdrobnienia

sensu

trumny

niewinność

bezużyteczne

kontrastu

nadzieje

cierpienie

ślubu

apostrofa

śmierć

rozpaczy

Utwór rozpoczyna [] do ubrań, które pozostały po zmarłej [].

Są one [], a ich widok potęguje [] rodziców. Plany

i nadzieje na obdarowanie córki wyprawą ślubną przekreśliła okrutna śmierć.

Zastosowane [] zwracają uwagę na [] i delikatność dziecka. Podmiot

liryczny oglądając ubiory zmarłej [], nie może zrozumieć [] jej

odejścia. W tekście zwraca uwagę zastosowanie []. "Sen żelazny, twardy,

nieprzespany" - to []. Poeta buduje swój utwór na zasadzie [].

Zestawia przygotowanie zmarłej córki do [] z planowanymi w dalekiej

przyszłości przygotowaniami do []. W całym tekście dominują

uczucia żalu i [], które wydają się nie do przezwyciężenia. Najlepiej

oddają to słowa podmiotu lirycznego: "Nie masz, nie masz []."



wyliczenie

„Ujął ją sen
żelazny (...)”

„ubioły (...) me
oczy za sobą
ciągniecie”

„członeczków”,
„letniczek”,
„tkaneczkę”,
„brylczkę”,

archaizm

pytanie retoryczne

„smutne oczy”

„najmilszej cory”

„Nieszczęsne
ochędóstwo (...)”

zdrobnienia

apostrofa

„Nie masz, nie
masz nadzieje!”

„sen żelazny,
twardy,
nieprzespany”

„Już letniczek
pisany/l uploteczki
(...), i paski (...)”

metafora

powtórzenie

epitet

epitet

„Nie masz, nie
masz (...)”

„moja dziewczko
droga”

wykrzyknienie

epitet/eufemizm

„Po co me smutne
oczy za sobą
ciągniecie?”

„uploteczki”

apostrofa

ożywienie



TREN VIII JAN KOCHANOWSKI

- Wielkieś mi uczyniła pustki w domu moim,
- Moja droga Orszulo, tym zniknieniem swoim.
- Pełno nas, a jakoby nikogo nie było:
- Jedną maluczką duszą tak wiele ubyło.
- Tyś za wszystkie mówiła, za wszystkie śpiewała,
- Wszystkiś w domu kąciki zawsze pobiegała.
- Nie dopuściłaś nigdy matce się frasować
- Ani ojcu myśleniem zbytnim głowy psować,
- To tego, to owego wdzięcznie obłapiając
- I onym swym uciecznym śmiechem
zabawiając.
- Teraz wszystko umilkło, szczere pustki w domu,
- Nie masz zabawki, nie masz rośmiać się
nikomu.
- Z każdego kąta żalność człowieka ujmuje,
- A serce swej pociechy darmo upatruje.



TREN VIII J. Kochanowski

Definicja
TRENU

◦ PODMIOT liryczny

◦ ADRESAT utworu

NASTRÓJ utworu

Wspomnienia domu
z Urszulką

Sytuacja w domu
po śmierci dziecka

RÓŻNE
OBRAZY
DOMU

CEL

Oba obrazy ukazano KONTRASTOWO!

Portret Urszulki

Portret Kochanowskiego



Definicja ARCHAIZMU -

Przykłady:

- 2 a) Przeczytaj ponownie „Tren VIII”. Uzupełnij odpowiednie miejsca tabeli podanymi informacjami.

zmarła córka – Urszula

dwa obrazy domu – wypełnionego radością
i śmiechem dziecka oraz pustego, pełnego
smutku po stracie córki

osoba mówiąca wyraża rozpacz
spowodowaną śmiercią dziecka
i pustką, która zapanowała w domu

sytuacja liryczna	
adresat	
obrazy poetyckie	

podmiot liryczny „Trenu VIII” wspomina radosny śmiech Urszulki oraz wypełniający dom za jej życia. Odtwarza w pamięci obraz dziewczynki, która i rozganiała wszelkie smutki swoich rodziców. Zwraca uwagę na , jaka zapanowała po śmierci dziecka. Przekonuje, że wspomnienia są wypowiedzianego bólu i cierpienia – „z każdego kąta żałość człowieka ujmuje”.



uosobienie

„Tyś wszystkie
mówiła, za wszystkie
śpiewała,/wszystkiś
(...)”

„Pełno nas, a
jakoby nikogo nie
było”

epitet

epitet

powtórzenie

apostrofa

„Nie masz (...), nie
masz (...)”

"wszystkiś kącki
pobiegała" -
"wielkie pustki"

kontrast

antyteza

„uciesznym
uśmiechem”

"szczerze pustki",
"wielkie pustki"

archaizm

powtórzenie

„żałość ujmuje”

"wszystkiś",
"pobiegała"

ożywienie

„Moja droga
Orszulo ...”

„serce upatruje”